Regionledningskontoret
Kim Ivarsson

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2025-11-11

RS 2024-1037

Förslag till villkor för delägarskap i Oslo-Stockholm 2.55 AB

Regionledningskontorets förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår dels regionstyrelsen föreslå att regionfullmäktige beslutar följande.

1. Region Stockholm ska, genom tecknande av option förvärva 84 aktier till kvotvärde jämte överkurs vid en riktad nyemission, förvärva aktier i Oslo-Stockholm 2.55 AB förutsatt att krav avseende tillfredsställande ekonomisk stabilitet för Oslo-Stockholm 2.55 AB uppfylls.

2. Region Stockholm ska i samband med tecknande av aktier enligt punkt 1 ingå aktieägaravtal med övriga aktieägare i Oslo-Stockholm 2.55 AB enligt föreslagna villkor i ärendets Bilaga 1 Aktieägaravtal.

3. Regionstyrelsen uppdras att verkställa aktieförvärvet och ingåendet av aktieägaravtal samt därtill hörande frågor.

4. Region Stockholm godkänner bolagsordningen för Oslo-Stockholm 2.55 AB enligt ärendets Bilaga 3 Bolagsordning och fastställer ägardirektiv till Oslo-Stockholm 2.55 AB enligt ärendets Bilaga 2 Ägardirektiv.

5. Beslut enligt punkt 1–4 ovan är villkorat av att kommun- respektive regionfullmäktige i samtliga övriga kommuner och regioner som direkt eller indirekt är delägare i Oslo-Stockholm 2.55 AB fattar motsvarande beslut gällande ärendets bilaga 1–3 och att Oslo-Stockholm 2.55 AB antar Bolagsordning enligt ärendets bilaga 3 senast den 31 december 2026 samt att Oslo-Stockholm 2.55 AB senast den 31 december 2026 beslutat om riktad nyemission till Region Stockholm enligt punkt 1 ovan.

6. Paragrafen justeras omedelbart.

Regionrådsberedningen föreslår dels att regionstyrelsen, under förutsättning av regionfullmäktiges beslut, för egen del beslutar följande.

7. Regiondirektören uppdras att teckna option för att förvärva aktier i Oslo-Stockholm 2.55 AB enligt punkt 1, underteckna aktieägaravtal enligt punkt 2 samt hantera därtill hörande frågor.

Sammanfattning
I budget för 2025 uppdrogs regionstyrelsen att skyndsamt utreda förutsättningarna för att Region Stockholm ska gå in som delägare i Oslo-Stockholm 2.55 AB (”Bolaget”). Redovisning av utredningsuppdraget återrapporterades till regionstyrelsen den 21 mars 2025 § 73.

Regionstyrelsen beslutade då att uppdra regiondirektören att inleda förhandlingar med Bolaget och dess delägare om delägarskap i Bolaget för Region Stockholm, och återkomma med ett erbjudande om villkor för delägarskap för regionfullmäktige att ta ställning till. Ett förslag till villkor för ett sådant erbjudande har presenterats för Region Stockholm.

Regionledningskontoret har tillsammans med representanter från Bolaget och nuvarande ägare gått igenom Bolagets bolagsordning, ägardirektiv och aktieägaravtal och kommit överens om förslag till förändringar i Bolagets styrande dokument i syfte att förenkla och förtydliga innehållet i dessa.

Utifrån föreslagna justeringar bedömer regionledningskontoret att villkoren för att inträda eller utträda som delägare i Bolaget har förtydligats och anpassats till Region Stockholms krav om att på förutsägbara villkor kunna utträda som delägare i Bolaget utan inhämtande av godkännande från övriga delägare. En aktieägare som vill lämna bolaget kan utifrån föreslagna justeringar i aktieägaravtalet när som helst skriftligen begära att få sina aktier inlösta. De övriga aktieägarna ska då en månad efter begäran köpa aktierna till deras kvotvärde, och köpet ska fördelas mellan dem i proportion till deras nuvarande aktieinnehav.

Förslaget villkoras av att övriga delägare i Bolaget fattar motsvarande beslut gällande antagande av föreslagna nya villkor i Bolagets bolagsordning, i ägardirektiv för Bolaget och i aktieägaravtal mellan aktieägarna i Bolaget. Dessutom villkoras förslaget av att Bolaget antar föreslagen bolagsordning samt beslutar om riktad nyemission till Region Stockholm.

Bakgrund
Bolaget bildades 2015 och har som övergripande mål att driva ett påverkansarbete för att påskynda utbyggnaden av en förbättrad tågförbindelse mellan Oslo och Stockholm, inklusive delsträckorna där emellan.

Bolagets verksamhet finansieras genom proportionella driftsbidrag från ägarna utifrån respektive andel av ägande, några andra intäkter i verksamheten förekommer inte. Av Bolagets årsredovisning för 2024 framgår att det egna kapitalet uppgår till 2 125 256 kronor. Bolagets tillgångar utgörs av omsättningstillgångar med 8 703 051 kronor och Bolagets skulder uppgår till 6 577 795 kronor. Av bolagsordningen framgår att antalet aktier uppgår till 500 stycken. Av årsredovisningen kan utläsas att Bolagets finansiella ställning i jämförelse med räkenskapsåret 2023 i princip är oförändrad. Det egna kapitalet har minskat med 136 343 kronor, vilket motsvarar det negativa resultatet för 2024.

Delägare i Bolaget är Karlstads kommun, Region Värmland, Region Västmanland, Region Örebro läns förvaltning AB, Västerås kommun och Örebro Rådhus AB. Av aktieägaravtalet som ingåtts mellan nuvarande aktieägare framgår att parterna äger cirka 1/6 vardera av Bolagets aktier samt att parterna ska verka för att ägandet i Bolaget utökas med tillkommande parter om det skulle främja verksamheten och gagna Bolaget. Om befintliga aktieägare är överens om att utöka ägandet i Bolaget kan aktier överlåtas mot ersättning eller nyemitteras till ny aktieägare. Ersättningen ska i båda fallen gemensamt bestämmas av befintliga aktieägare. I aktieägaravtalet framgår också att samtycke ska föreligga från samtliga av styrelseledamöterna, eller såvitt avser bolagsstämma samtliga aktieägare, för bland annat beslut om budgeten eller investeringar utöver vad som följer av budget.

Bolagets aktiekapital är 50 000 kronor och vid bolagsbildningen lämnades ett totalt aktieägartillskott med 400 000 kronor. När Västerås kommun och Region Västmanland blev delägare köpte de in sig för motsvarande anskaffningsvärdet på aktierna, vilket är 900 kronor per aktie (450 000 kronor/500 aktier). Några ytterligare aktieägartillskott har inte lämnats sedan dess.

Nuvarande aktieägare föreslår att 84 nya aktier utfärdas av Bolaget genom en riktad nyemission till Region Stockholm som tecknar sig för de nya aktierna mot betalning av kvotvärdet om 100 kronor per aktie samt en överkurs med 800 kronor per aktie, vilket motsvarar 900 kronor per aktie. Bolaget tillförs i samband med nyemissionen ett eget kapital som sammanlagt uppgår till 75 600 kronor, varav 8 400 kronor utgör aktiekapital och 67 200 kronor utgör överkursfond.

Region Stockholm har varit adjungerad i styrelsen för Bolaget sedan 2020

med en plats.

I budget för 2025 uppdrogs regionstyrelsen att skyndsamt utreda förutsättningarna för att Region Stockholm ska gå in som delägare i Bolaget. Redovisning av utredningsuppdraget återrapporterades till regionstyrelsen den 21 mars 2025 § 73.

Regionstyrelsen beslutade då att uppdra regiondirektören att inleda förhandlingar med Bolaget och dess delägare om delägarskap i Bolaget för Region Stockholm, och återkomma med ett erbjudande om villkor för delägarskap i Bolaget för regionfullmäktige att ta ställning till.

Regionledningskontoret inledde utifrån detta förhandlingar med utgångspunkt i regionstyrelsens direktiv om att beakta Region Stockholms intressen utifrån att undersöka ifall bolagsordningen kan tydliggöras gällande förankring av beslut hos respektive delägare avseende framtida eventuella kapitaltillskott, samt förutsättningar för eventuellt utträde ur Bolaget utan krav på samtliga delägares godkännande. Dialog har också förts avseende Bolagets finansiella ställning.

Regionledningskontoret har tillsammans med representanter från Bolaget och nuvarande ägare gått igenom Bolagets bolagsordning, ägardirektiv och aktieägaravtal och kommit överens om förslag till förändringar i dessa dokument.

I Region Uppsala finns också ett uppdrag om att utreda om regionen ska inträda som delägare i Bolaget. Även Stockholms stad har ett uppdrag att titta på ett eventuellt delägarskap. Inom ramen för förhandlingen har förutsättningar för samordning med Region Uppsala och Stockholm Stad för att gå in som delägare i Bolaget undersökts. En djupare samordning har inte varit möjlig utifrån Region Stockholms tidsplan för processen.

Regionledningskontorets förslag och motivering

En förbättrad järnvägsförbindelse mellan Stockholm och Oslo skulle enligt regionledningskontoret förbättra pendlingen i Mälardalen till nytta för näringslivet och innevånare i Region Stockholm men har även nytta för pendling längs såväl hela som delar av stråket. Trots att Oslo och Stockholm är geografiskt nära varandra tar det över fem timmar att resa med tåg. Flyget är därför idag det dominerande färdmedlet för affärsresenärer och fritidsresenärer som behöver förflytta sig mellan de två huvudstäderna. Om restiden hamnar under tre timmar blir tåget överlägset

flyget, och städerna binds ihop på ett attraktivt sätt. Resenärerna kommer direkt in i staden, något som är omöjligt med flygtrafiken.

Järnvägsförbindelsen kan på sikt även gynna näringslivet i Stockholms län genom att stärka handel, turism och arbetsmarknadens rörlighet samt bidra till ökad internationell tillgänglighet och hållbara transportlösningar. En ökad tillgänglighet i stråket kommer medföra utvidgade arbetsmarknader för företag och boende. När städer knyts samman inom pendlingsbara restider skapas möjligheter för boende i länet att nå fler potentiella arbetsgivare och för företag att nå en större kompetensbas vid rekryteringar. Denna så kallade regionförstoring har pågått i decennier i Mälarregionen i takt med att infrastrukturen byggts ut, och har nu möjlighet att ytterligare förbättras med en snabbare tågförbindelse till Oslo.

En stärkt tillgänglighet mellan Stockholm och Oslo, och städerna däremellan, kommer skapa förutsättningar för ekonomisk tillväxt och bidra till att knyta samman två huvudstadsregioner som har starka och omfattande affärskontakter mellan varandra. Delar av stråket är också prioriterade i Region Stockholms arbete inom Mälardalsrådets En bättre sits, bland annat Mälarbanan.

Järnvägsförbindelsen kan också stärka Stockholmsregionens beredskap genom att skapa alternativa och robusta transportvägar för samhällsviktiga transporter vid fredstida kriser och höjd beredskap. Den kan möjliggöra militär och civil rörlighet, förbättra försörjningsberedskapen och öka motståndskraften mot störningar i andra transportsystem.

Regionledningskontoret och Bolagets ägare har tillsammans enats om att uppdatera Bolagets styrdokument för att göra villkor och innehåll tydligare. En ny rättighet för varje aktieägare att begära att övriga aktieägare ska lösa in samtliga dennes aktier i Bolaget har på Region Stockholms begäran intagits i aktieägaravtalet. En princip för beräkning av lösenbelopp har förhandlats fram vilket innebär att förutsättningar för ett utträde ur Bolaget från Region Stockholms och andra delägares sida har tydliggjorts och förenklats. Detta innebär att en aktieägare som vill lämna bolaget kan efter förslagna justeringar i aktieägaravtalet när som helst skriftligen begära att få sina aktier inlösta. De övriga aktieägarna ska då en månad efter begäran köpa aktierna till deras kvotvärde, och köpet ska fördelas mellan dem i proportion till deras nuvarande aktieinnehav.

Utifrån föreslagna justeringar i Bolagets styrande dokument bedömer regionledningskontoret att dessa uppfyller de förutsättningar som Region

Stockholm har framställt för att ingå delägarskap. Förslaget utgår ifrån att övriga delägare i Bolaget fattar motsvarande beslut gällande föreslagna villkor, varför det föreslås att beslutet ska villkoras av att så sker. Dessutom villkoras förslaget av att Bolaget antar föreslagen bolagsordning samt beslutar om riktad nyemission till Region Stockholm

Förvaltningen av förvärvade aktier i Bolaget placeras hos resultatenheten koncernfinansiering som ingår i regionledningskontoret.

Ekonomiska konsekvenser
Vid ett förvärv av aktier påverkas inte Region Stockholms resultat vid förvärvstillfället eftersom aktierna kommer att redovisas som en anläggningstillgång i balansräkningen.

Köpeskillingen avseende ett förvärv av 84 aktier genom riktad nyemission till aktiernas kvotvärde med tillägg för en överkurs om 800 kronor i enlighet med nuvarande aktieägares förslag uppgår till 75 600 kronor.

Verksamheten i Bolaget finansieras enligt aktieägaravtalet genom att delägarna i proportion till sina andelsinnehav erlägger årliga driftsbidrag. Enligt Bolagets budget för 2025 uppgår totala driftsbidrag till sex miljoner kronor, vilket innebär en miljon kronor från respektive nuvarande delägare. För Region Stockholm innebär detta att det årliga driftsbidraget efter ett eventuellt inträde som aktieägare uppgår till motsvarande belopp, det vill säga en miljon kronor. Driftsbidragen ska finansiera Bolagets administration. Om det tillkommer fler aktieägare kan detta komma att minskas.

Det finns en generell risk för att Region Stockholm behöver skjuta till aktieägartillskott om Region Stockholm delägda bolags verksamhet under ett räkenskapsår redovisar ett negativt resultat som är beloppsmässigt större än Bolagets fria egna kapital med tillägg för hälften av det registrerade aktiekapitalet, vilket innebär att Bolaget utan sådant kapitaltillskott måste tillämpa aktiebolagslagens bestämmelser om tvångslikvidation på grund av kapitalbrist och upprätta kontrollbalans-räkning. I detta fall skulle Region Stockholms andel av det totala aktieägartillskottet som behöver tillföras Bolaget uppgå till en sjundedel, baserat på proportionell fördelning utifrån ägarnas aktieinnehav i relation till totalt antal aktier i Bolaget.

Risken för att Bolaget skulle riskera tvångslikvidation bedöms låg utifrån Bolagets verksamhet, historik och ägarinflytande. Aktieägartillskott har

endast tillkommit när Bolagets bildande och senare när Västerås kommun och Region Västmanland blev delägare. Bolaget har sedan bildandet byggt upp ett eget kapital som vid utgången av 2024 uppgick till 2 125 256 kronor. Enligt aktieägaravtalet ska samtycke föreligga från samtliga av styrelseledamöterna, eller såvitt avser bolagsstämma samtliga aktieägare, för bland annat budgeten eller investeringar utöver vad som följer av budget vilket minskar risken för exempelvis aktieägartillskott. I aktieägaravtalet har det också förtydligats att parterna inte ska vara skyldig att bidra med kapitaltillskott.

Innan regionfullmäktiges beslut ska en viss granskning genomföras gällande ekonomisk stabilitet genom bland annat kontroll i för ändamålet lämpliga offentliga register samt en närmare granskning av aktuell balans- och resultatrapport för Bolaget. För det fall att denna granskning inte påvisar tillfredställande ekonomisk stabilitet kan ärendet komma att dras tillbaka.

Regionledningskontorets bedömning är att driftbidraget ska belasta klimat- och regionutvecklingsnämndens budget. Enligt förslag till aktieägaravtal kommer Region Stockholm ha rätt men inte skyldighet att utse en lekmannarevisor. Om Region Stockholm skulle utnyttja denna rätt att utse en egen lekmannarevisor kommer kostnader relaterat till det tillkomma.

Emma Lennartsson
Regiondirektör

Anton Västberg
Utvecklingsdirektör

Beslutsunderlag

1. Aktieägaravtal
2. Ägardirektiv
3. Bolagsordning

Beslutsexpediering

1. Oslo-Stockholm 2.55 AB

Godkänd av Emma Lennartsson, 2025-11-11